

Kassandra ry:n toimintakertomus vuodelta 2005

LÄHTÖKOHDAT

Kassandra ry on jatkanut kertomusvuonna uussuomalaisten ja eri kieliryhmiä edustavien kantasuomalaisten välisiä ennakkoluuloja madaltavaa taidetyötä. Tavoitteena on ollut, että uusi monivivahteinen suomalainen identiteetti muovautuu ja muukalaisviha hälvenee ihmisten kohdatessa toisensa taiteen kentällä.

Kassandra on järjestänyt taidetyöpajoja koululaisille, teini-ikäisille tytöille ja lapsille, tuottanut, hoitanut ja välittänyt naistaiteilijoiden ohjelmia yli kulttuurirajojen sekä toteuttanut kahta EU-rahoitteista hanketta, Moninaiset ja Monita. Hankkeet ovat mahdollistaneet toiminnan laajentamisen, mutta samalla synnyttäneet ongelmia. Kassandran organisaatio on pieni ja toimintavarat niukat; EU-rahoituksen jäykkyys ja jälkijättöisyys ovat aiheuttaneet vaikeita toiminnallisia ja likviditeettiongelmia.

Kassandra on tehnyt läheistä yhteistyötä Annantalon taidekeskuksen, Espoon kulttuuritoimen, Kallahti – Aurinkolahti -päivähoitoalueen, Kallion ilmaisulukion, Kirkkoharjun koulun (Kirkkonummi), Kulttuurikeskus Caisan, Matinkylän toimintakeskus Laiturin (Espoo), Meri-Rastilan ala-asteen, Myllypuron yläasteen, Nuorisotalo Merirastin, Suomen Unifemin, Tikkurilan kirjaston, Vantaan kulttuuripalveluiden ja Vuotalon kanssa sekä Monita hankkeessa kumppaniensa Marttaliitto ry, Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskus, Teatterikorkeakoulun tanssi- ja teatteripedagogiikan laitos ja Tuotantoyhtiö Silva Mysterium kanssa.

Monitan kansainväliseen yhteistyöhankkeeseen *Why not?* osallistuvat myös Equal-projektit Englannista, Hollannista, Italiasta ja Ranskasta.

TAIDETYÖPAJAT

Kassandra järjesti taidetyöpajoja, joissa lapset, koululaiset ja teini-ikäiset nuoret tutustuivat paitsi taiteen tekemisen erilaisiin muotoihin myös eri kulttuureihin ja kohtasivat eri kulttuuritaustoista olevia ohjaajia auktoriteettiasemassa. Eri etnisiin vähemmistöihin kuuluvat oppilaat saivat taas taidetyöpajoissa vahvistusta omalle identiteetilleen.

Lasten ja teini-ikäisten tyttöjen taidetyöpajat

Kulttuurirajat ylittävää taidetoimintaa eri-ikäisille ja eritaustaisille lapsille tuotettiin ja kehitettiin Raha-automaattiyhdistyksen tuella hankkeessa *Lapset yli rajojen* ja Opetusministeriön *Taikalamppu* -hankkeen kaverina. Maahanmuuttajataustaisille eli uussuomalaisille teini-ikäisille tytöille järjestettiin taidetoimintaa Opetusministeriön erityistuella. Toimintaa toteutettiin sekä päiväkotij- ja koulu- että vapaa-aikana, ja ohjaajina olivat ensisijaisesti uussuomalaiset naistaiteilijat.

Taidetoiminnan tavoitteita ovat taiteen tekemisen tuottaman mielihyvän lisäksi muualta tulleiden lasten ja nuorten kiinnittäminen suomalaiseen yhteiskuntaan, eritaustaisten lasten ja nuorten samanarvoisuuden toteutuminen, heidän yhteistoimintansa ja ystävystymisensä helpottaminen sekä heidän itsetuntonsa vahvistaminen etnisestä taustasta riippumatta.

Kymppikurssit koululaisille

Kassandran tehtävänä oli Opetusministeriön perustaman Taikalamppu-verkoston kaverina kehittää lasten monikulttuurista taidetoimintaa yhteistyössä Helsingin ja Vantaan lastenkulttuurikeskusten kanssa.

Kassandra järjesti koululuokille tarkoitettuja työpajoja otsikolla *Monikulttuuriset kymppikurssit*. Ne toteutettiin viiden viikon jaksoissa, jolloin osallistuva luokka sai taideopetusta kahden oppitunnin ajan joka viikko, yhteensä kymmenen oppituntia. Kymppikurssit kohdistettiin ala- ja yläasteille, ja ne olivat maksuttomia.

Kymppikursseilla tanssittiin perinteisiä aasialaisia, juutalaisia ja afrikkalaisia tansseja, tutustuttiin eteläamerikkalaisiin salsa- ja merengue -tansseihin, tehtiin savitöitä, teatteria ja koruja helmistä, valmistettiin teatterinukkeja, punottiin ugandalaisittain, rummutettiin senegalilaisittain, maalattiin, musisoitiin, laulettiin eri maiden lauluja ja leikittiin eri kulttuureiden leikkejä.

Kymppikurssit suunniteltiin ja toteutettiin yhteistyössä Annantalon taidekeskuksen, Kansainvälisen kulttuurikeskus Caisan, Kulttuurikeskus Vuotalon ja Vantaan kulttuuripalveluiden sekä uussuomalaisen taiteilijoiden ja asiantuntijoiden kanssa. Erittäin suuri osa kymppikursseista järjestettiin yhteistyössä Caisan kanssa ja sen tiloissa.

Toimintaan osallistuivat seuraavat koulut Helsingissä: Helsingin Saksalainen koulu, Helsingin yhtenäiskoulu, Herttoniemen ala-aste, Itäkeskuksen peruskoulu, Jakomäen ala-aste, Jakomäen yläaste, Kulosaaren Primary School, Mustakiven ala-aste, Myllypuron ala-aste, Pakilan ala-aste, Puistolän ala-aste, Ruoholahden ala-aste, Salmisaaren ala-aste, Siltämäen ala-aste, Soinisen koulu, Tahvonlahden ala-aste ja Vesalan ala-aste sekä seuraavat päiväkodit ja koulut Vantaalla: Havukallion päiväkotii, Hevoshaan koulu, Jokiniemen yhtenäiskoulu, Kuusikon koulu, Pallastunturintie ala-aste, Päiväkotii Ankkalampi, Rajatorpan koulu ja Veromiehen koulu.

Kassandra järjesti myös somalialaisen osallistavan tarinateatterin *Taivaallinen Kameli* esityksiä. Taivaallinen kameli esitettiin kolme eri kertaa Vantaalla ja sitä seurasi 150 lasta. Esiintyjinä olivat suomalainen draamakasvattaja Riitta Kuosa ja somalialaissyntyinen kulttuuritulkki Cheik Mao.

Vuoden 2005 aikana toteutettiin yhteensä 39 keskipitkää tai pitkää koululaisten taidetyöpajaa, joihin osallistui yhteensä 647 henkilöä. Keskimäärin jokaisessa työpajassa oli 17 osallistujaa.

Taidetyöpajat teinitytöille

Vuonna 2004 käynnistetty taidetoiminnan järjestäminen uussuomalaisille teini-ikäisille tytöille sai vauhtia 11.5.2005 järjestetyssä verkostoitumistilaisuudessa, johon kutsuttiin maahanmuuttajataustaisten nuorten kanssa toimivia tahoja. Tavoitteena oli löytää yhteistyökumppaneita ja kartoittaa jo olemassa olevia uussuomalaisille tytöille tarkoitettuja toimintoja. Etsittiin suoria yhteyksiä uussuomalaisiin tyttöihin, koska toimintoja haluttiin suunnitella heidän toiveitaan kuulemalla: mitä he haluavat harrastaa ja mihin toimintoihin he olisivat valmiit sitoutumaan.

Tilaisuudessa olivat edustettuina Helsingistä Myllypuron yläaste, Oulunkylän nuorisotalo Nuotta, Rastis, Suomen Turkkilaiset ry, Teatteri IlmiÖ, Viikin normaalikoulu ja Yliopiston uskontotieteen laitos, Espoosta Ehjä ry, Espoon keskuksen neuvontapiste, Espoon kulttuuritoimi, maahanmuuttajapalvelut ja sivistystoimi, Mainingin koulu, Matinkylän toimintakeskus Laituri ja Suvelan nuorisotalo, Kirkkonummelta: Kirkkoharjun koulu ja Vantaalta Avoin oppimiskeskus, Maahanmuuttajien yhteispalvelutoimisto ja aluepalvelut, Nicehearts ry ja Tikkurilan kirjasto.

Keskusteltiin hankkeen tavoitteista ja ongelmista, joita matkan varrella oli kohdattu: osallistujien erilaisista aikakäsityksistä, vaikeudesta sitoutua suomalaiseen säännölliseen harrastustoimintaan sekä joidenkin osallistujien lukutaidottomuudesta.

Esiteltiin hankkeessa aiemmin tuotettu toiminta Mainingin koulun kanssa, jossa taidetyöpajat oli kytketty muun koulutyön yhteyteen. Kokemukset olivat positiivisia, osallistujat tulivat ajallaan paikalle ja toiminta pysyi säännöllisenä. Hannu Wiikinkoski, Mainingin koulu:

Työpajan tuloksena tytöt esittivät koulun puurojuhlassa tanssin, joka sai opettajat ja koulun oppilaat suhtautumaan aivan uudella (positiivisella) tavalla tyttöihin. Tyttöjen omanarvontunto nousi. Työpajatoiminnan sitominen muun koulutyön yhteyteen oli hyvä ratkaisu, vaikka se aiheuttikin ylimääräisiä järjestelyjä koululle. Tällaista yhteistyötä toivotaan lisää.

Onnistuneen verkostoitumistilaisuuden jälkeen kesän ja syksyn toimintoja voitiin suunnitella erittäin konkreettiselle pohjalle. Työpajoissa uussuomalaiset tytöt saivat tanssia hiphop-, street-, show- ja afrotansseja, improvisoida, tehdä helmikoruja, punontaa, batiikkia, kuvataidetta sekä animaatioita.

Syksyllä järjestettiin yhteistyössä Espoon kulttuuritoimen kanssa animaatiotyöpaja teini-ikäisille uus- ja kantasuomalaisille tytöille. Pajassa syntynyt Hidaie Nourin ja Pirjo Viinikaisen animaatio *Ooppera* valittiin esitettäväksi kansainvälisessä lasten ja nuorten omassa elokuvakatselmuksessa Videotivolissa Tampereella 6-12.3.2006. Animaatiopajan ohjaajana oli Saara Konttinen.

Kassandran, Myllypuron yläasteen ja Kallion lukion yhteinen teatteriprojekti *Kuka minä olen? Mistä tulen?* (sittemmin *Samaa ilmaa!*) oli virinneistä hankkeista suurin. Syksyllä 2005 Kallion ilmaisutaidon lukion luovan kirjoittamisen oppilaat kävivät opettajansa Eva Kärnä-Koskisen johdolla Myllypuron yläasteella kirjoittamassa muistiin maahanmuuttajatyttöjen elämäntarinoita ja kokemuksia. Materiaalista koottiin teksti, jonka Kallion lukion kantasuomalaiset ja Myllypuron yläasteen uussuomalaiset tytöt valmistavat esitykseksi teatteri-ilmaisun ohjaaja Ulla Tarvaisen johdolla toukokuuksi 2006.

Toimintaa toteutettiin sekä koulu- että vapaa-aikana ja siihen osallistui uus- ja kantasuomalaisia tyttöjä kolmestakymmenestä eri kulttuuritaustasta: Afganistanista, Albaniasta, Angolasta, Dominikaanisesta tasavallasta, Espanjasta, Gambiasta, Ghanasta, Brasiliasta, Intiasta, Irakista, Italiasta, Kambodzhasta, Keniasta, Kiinasta, Kongosta, Kosovosta, Kurdistanista, Marokosta, Palestiinasta, Romaniasta, Ruandasta, Somaliasta, Sudanista, Suomesta, Taiwanista, Thaimaasta, Turkista, Venäjältä, Vietnamista, Virosta.

Toimintaa järjestettiin Esossa, Helsingissä, Kirkkonummella ja Vantaalla yhteistyössä Kallion ilmaisutaidon lukion, Kirkkoharjun koulun, Kivenlahden perheryhmäkodin, Lillklobbin toimintakeskuksen, Mainingin koulun, Matinkylän toimintakeskuksen, Myllypuron yläasteen, Nicehearts ry:n, Silkinportin, Syke-projektin ja Tikkurilan kirjaston kanssa.

Vuoden 2005 aikana toteutettiin yhteensä 15 keskipitkää tai pitkää *Nuoret yli rajojen* -työpajaa, joihin osallistui yhteensä 171 henkilöä. Keskimäärin jokaisessa työpajassa oli 11,5 osallistujaa.

Lapset yli rajojen

Lapset yli rajojen -hankkeessa järjestettiin taidetyöpajoja, joissa tanssittiin afrikkalaisia tansseja, rummutettiin senegalilaisittain, piirrettiin, maalattiin, tehtiin kuvataidetta, mosaiikkitoita ja satuhahmoja, valmistettiin nukkeja, naamioita, keijuja ja hirviöitä sekä punottiin helmiä ja laulettiin eri maiden lauluja ja leikittiin eri kulttuureiden leikkejä. Myös äideille ja tyttärille järjestettiin yhteisiä työpajoja. Työpajat toteutettiin iltpäivisin ja iltaisin kansainvälisessä kulttuurikeskus Caisassa, kulttuurikeskus Vuotalossa ja Nuorisotalo Merirastissa Helsingissä.

Lasten taidetoiminta sai näkyvyyttä lapsiryhmän *Kaiken maailman tarinat* kautta. Kaiken maailman tarinat -ryhmä esiintyi vuoden 2005 aikana erilaisissa tilaisuuksissa 12 kertaa, mm. Hurraa! festivaaleilla Vuotalossa 12.3, Allianssi-talon avajaisissa 14.6. ja Lohjan YK-päivän juhlassa 23.10. Eritaustaiset lapset soittivat djembe-rumpuja, lauloivat ja tanssivat afrotansseja. Kaiken maailman tarinoita ohjasivat nigerialaissyntyinen tanssija Fatima Usman ja senegalilaisyyntyinen muusikko Pape Sarr.

Kassandra tuotti Kallahti - Aurinkolahti -päivähoitoalueen kanssa yhteistyössä taidetyöpajoja alueen päiväkoteihin otsikolla *Taidetuokiot pienokaisille*. Työpajoissa tutustuttiin eteläamerikkalaisiin lastentansseihin, loruiltiin, leikittiin, tehtiin teatteria, opeteltiin rytmejä ja lauluja sekä askarreltiin. Työpajat suunniteltiin ja toteutettiin päiväkotien johdon ja henkilökunnan kanssa. Opetus tapahtui pienryhmissä (enintään 10 lasta/ryhmä) ja mukana olivat päiväkodit Auringonpilkku, Hiekkalinna, Kajuutta, Kalkkilaiva, Myrskyluoto ja Vellamo.

Vuoden 2005 aikana toteutettiin yhteensä 51 keskipitkää tai pitkää *Lapset yli rajojen* -hankkeen työpajaa, joihin osallistui yhteensä 423 henkilöä. Keskimäärin jokaisessa työpajassa oli 12 osallistujaa.

Ristiinrastiin!

Läheisessä yhteistyössä Meri-Rastilan ala-asteen rehtorin ja opettajien kanssa suunniteltiin ja toteutettiin sarja taidetyöpajoja otsikolla *Ristiinrastiin!* Työpajoihin osallistui oppilaita valmistavista ja erityisluokista aina kuudesluokkalaisiin asti, ja niiden ohjelmassa oli kuvataidetta, kädentaitoja, rummutusta, teatteria, tanssia ja savitöitä. Luokanopettajat ja työpajojen ohjaajat tapasivat ennen työpajojen käynnistystä ja arvioivat niitä yhdessä. Yhteistyö oli antoisaa ja sitä päätettiin kehittää ja jatkaa, mikäli rahoitus järjestyy.

Ristiinrastiin! -kokeilussa oli mukana 6 Kassandran taideohjaajaa, 10 luokanopettajaa ja 182 oppilasta.

Naisten taidetyöpajat

Naisten taidetyöpajat kokoavat Suomessa läsnä olevaa lahjakkuutta ja saattavat yhteen eritaustaisia naisia. Niissä syntyy uudenlaista taideilmaisua ja ne luovat pohjaa suomalaiselle taide-elämälle, jossa kulttuurinen moninaisuus näkyy. Toiminta suunnataan ensisijaisesti uus- ja kantasuomalaisille naisille ja heidän yhteistyötään edistetään, mutta eri yhteyksissä miehetkin pääsevät mukaan.

Sateenkaarikuoro harjoitteli viikoittain kaksi tuntia kansainvälisessä kulttuurikeskus Caisassa. Kuoroa johti kansanmusiikin maisteri Veera Voima, joka myös sovitti kuoron jäsenten kotimaistaan tuomia lauluja kuoron ohjelmistoon. Kuoron toimintaan osallistui

keväällä 36 ja syksyllä 35 naista, jotka olivat kotoisin Brasiliasta, Englannista, Indonesiasta, Intiasta, Iranista, Kolumbiasta, Kreikasta, Meksikosta, Nigeriasta, Pakistanista, Ranskasta, Saksasta, Sambiasta, Senegalista, Sierra Leonesta, Suomesta, Thaimaasta, Turkista, Venäjältä ja Virosta. Kuoron toiminta toteutettiin yhteistyössä kansainvälisen kulttuurikeskus Caisan kanssa.

Viikoittaisten harjoitusten lisäksi Sateenkaarikuorolla oli kolme Veera Voiman ja Ritva Siikalan ohjaamaa intensiiviharjoitusta viikonloppuisin. Niissä syvennyttiin esiintymistaitoon, ryhmadynamiikkaan ja mikrofon- ja laulutekniikkaan. Make-Up Storen johtaja Jari Kettunen ja pukusuunnittelija Irmeli Toivanen opastivat kuorolaisia meikkaamisessa ja pukeutumisessa.

Sateenkaarikuoro esiintyi vuoden 2005 aikana erilaisissa tilaisuuksissa 7 kertaa, mm. Maailma kylässä festivaaleilla 29.5. ja Sisäasiainministeriön kesäjuhlassa 7.6. Helsingissä.

Tanssityöpaja *Kassandra tanssii butoa* harjoitteli viikoittain kaksi tuntia kansainvälisessä kulttuurikeskus Caisassa. Työpajaa ohjasi japanilaissyntyinen koreografi ja butotanssija Aki Suzuki. Työpajan toimintaan osallistui keväällä 20 naista. Syksyllä työpaja oli jaettu alkeis- ja jatkoryhmään. Alkeisryhmään osallistui 17 naista ja jatkoryhmään 10. Työpaja toteutettiin yhteistyössä kansainvälisen kulttuurikeskus Caisan kanssa.

Aki Suzuki ohjasi myös ammattinäyttelijöille ja -tanssijoille suunnattua maksullista butotanssikurssia Teatterikorkeakoulun tiloissa. Kymmenen kerran kurssille osallistui keväällä 13 ja syksyllä 14 miestä ja naista.

Intialaisen tanssin ryhmä *Nartana* harjoitteli viikoittain kaksi tuntia Kumpuluan nuorisotalolla. Ryhmää ohjasi intialaissyntyinen tanssija ja koreografi, musiikin kandidaatti Shama Dikshit. Ryhmän toimintaan osallistui keväällä 7 ja syksyllä 14 naista.

Nartana esiintyi vuoden 2005 aikana erilaisissa tilaisuuksissa 7 kertaa, mm. Kansainvälisen naistenpäivän aattojuhlassa Caisassa 5.3. ja Maailma kylässä -festivaaleilla 28.5. Helsingissä. Ryhmän ohjelmistossa oli perinteisiä intialaisia tansseja, joihin oli lisätty runsaasti länsimaisten nykytanssien elementtejä.

Vuoden 2005 aikana toteutettiin 14 pitkäkestoista naisten taidetyöpajaa, joihin osallistui yhteensä 227 henkilöä. Keskimäärin jokaisessa työpajassa oli 16 osallistujaa.

YHTEENVETO

Vuoden 2005 aikana toteutettiin yhteensä 119 keskipitkää tai pitkää naisten, teini-ikäisten tyttöjen tai lasten taidetyöpajaa. **Työpajoihin osallistui vuonna 2005 yhteensä 1650 henkilöä.** Keskimäärin jokaisessa työpajassa oli 14 osallistujaa. Kassandran työpajoja ohjasi vuonna 2005 yhteensä 34 uus- ja kantasuomalaista taiteilijaa.

SEURANTA JA ARVIOINTI

Kassandran taidetoiminnan toteutumista ja etenemistä seurattiin käymällä työpajoissa sekä kokoamalla palautteita ja arviointeja ohjaajilta, osallistujilta, luokanopettajilta, lasten vanhemmilta ja yhteistyökumppaneilta.

Kaksi kertaa vuodessa ohjaajille järjestettiin koulutustilaisuudet, joissa käsiteltiin palautteita ja keskusteltiin työpajoissa ilmenneistä ongelmista, kuten erityisluokista, luokanopettajien erilaisesta suhtautumisesta ja erityisluokkien asettamista erityisvaatimuksista.

Teinityttöjen *Nuoret yli rajojen* -hanketta seurasi ja arvioi myös Naisasialiitto Unionin puheenjohtaja FL Veronika Honkasalo, joka tekee maahanmuuttajatyttöydestä väitöskirjaa Helsingin yliopiston uskontotieteen laitoksella. Kassandran työpajojen seuraaminen on osa hänen kenttätöitään. Palautteet purettiin työpajoissa opettaneiden kesken koulutustilaisuuksissa 6.6. ja 23.8.2005. Työpajoja ja niiden tuotoksia dokumentoitiin valokuvin.

TAIDEOHJELMAT JA TAPAHTUMAT

OHJELMANVÄLITYS

Kassandra välitti kertomusvuonna uussuomalaisten taiteilijoiden ohjelmia, luentoja, monikulttuurisuuskoulusta ja työpajoja yhteensä 94 kertaa. Osa ohjelmista oli Kassandran omaa tuotantoa, osa uussuomalaisten taiteilijoiden omia, hyviksi havaittuja teoksia. Taideohjelmien tasoa seurattiin ja niitä huollettiin mahdollisuuksien mukaan.

Tilaaajat Helsingissä olivat Allianssi ry, Auran sairaala, Caisa, Diakonia ammattikorkeakoulu, Espanjankielinen päiväkotit Los Ositos, Etnofitness, Frial Oy, Gymnasiet Lärkan, Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia, Helsingin Diakonia ammattikorkeakoulu, Helsingin kaupungin henkilöstökeskus, Helsingin sosiaalivirasto, Helsingin suomalais-ranskalainen koulu, Herttoniemen rannan ala-aste, Herttoniemen rannan ala-asteen vanhempainyhdistys, Ihana Kivikko -tapahtuma, International School of Helsinki, Kansainvälisen henkilövaihdon keskus Cimo, Katajanokan ala-aste, Kehitysyhteistyön palvelukeskus, Keskustanuoret, Kristiina-instituutti, Lauttasaaren sydänyhdistys, Media Consulta, Moninaiset, Mustakiven ala-aste, Myllypuron lähiöasema, Sisäasiainministeriö, Sitec Oy, Spr:n Töölön paikallisosasto, Stoa, Suomen liikunta ja urheilu, Suomen pakolaisapu, Suomen sotilapset ry, Suomen Unicef, Stakes, Thaimaan kulttuuriyhdistys, Ulkomaalaisvirasto, Viikin normaalikoulu, Väestörekisterikeskus, Vuotalo, VVO Asunnot Oy, Yksityinen, Yleisradio.

Järjestöt: 11

Päiväkodit, koulut ja oppilaitokset: 15

Yritykset: 5

Muut: 17

Tilaaajat ja tapahtumat muualla olivat Alkio-opisto Jyväskylässä, Espoon kulttuuritoimi, Lohjan YK-päivän juhlatuomikunta, Monikulttuurikeskus Mimosa Mikkelissä, Päiväkotit Ankkalampi Vantaalla, Soroptimistinaiset Kauniaisissa, Suomen harrastajateatteriliitto Saarijärvellä, Tampereen yliopisto, Uomarinteen koulu Vantaalla, Vesaisten keskusliitto Virroilla, Ymmerstan koulu Espoossa.

Järjestöt: 4

Päiväkodit, koulut ja oppilaitokset: 5

Yritykset: 0

Muut: 2

APUA AASIAAN!

Kulttuurikeskus Caisassa järjestettiin tsunamin uhrien auttamiseksi monien kulttuurien taidetapahtuma koko perheelle lauantaina 19.2. klo 18.00-19.30.

Ohjelmassa oli oikeushammaslääkäri Helena Rannan tervehdys, afrikkalaisia rytmejä, laulua ja tanssia, perinteinen thaimaalainen tanssi ja laulu, Bollywood-elokuvista tuttuja tansseja, Kanadan intiaanien sävyttämää musiikkia, indonesialainen "leikkittanssi" ja lauluja eri puolilta maailmaa.

Tilaisuuteen oli vapaa pääsy. Tilaisuudessa kerätyt lahjoitukset annettiin Suomen Punaiselle Ristille ja Unicefille

KANSAINVÄLISEN NAISTENPÄIVÄN AATTOJUHLA

Lauantaina 5.3.2005 Cassandra ry ja kulttuurikeskus Caisa järjestivät yhteistyössä maahanmuuttajajärjestöjen ja RASMUS-naisverkoston kanssa Kansainvälisen naistenpäivän aattojuhlan.

Ohjelmassa oli basaari, hemmotteluja, lastenhuone ja iltajuhla. Iltajuhla alkoi kulttuurikeskus Caisan johtaja Johanna Maulan tervetuliaissanoilla kansanedustaja Rakel Hiltusen juhlan avauksella ja jatkui keskustelulla teemasta *Äitini tytär*. Mukana olivat äidit Helena Oikarinen, Marita Schwartz ja Vida Kessey sekä tyttäret Ellen Jabai, Sonja Schwartz ja Maame Kessey. Keskustelun jälkeen seurasi taideohjelmaa: Svetlana Halttusen laulu, kurdinuorten tanssiryhmä, Hannah Wilson, Nartana, Aki Suzuki, Fabiane Laube, Irina Pellin tytöt, Sateenkaarikuoro ja musiikkiryhmä Seireenit. Juhlan juonsivat Espoon nuorisovaltuutettu Habiba Ali ja Kassandran toiminnanjohtaja teatteriohjaaja Ritva Siikala. Tapahtumaan oli vapaa pääsy.

MAAILMA KYLÄSSÄ FESTIVAALI

Maailma Kylässä -festivaaleilla 28.–29.5.2005 Kaisaniemen puistossa esiintyivät Kassandran ohjelmanvälityksessä mukana olevat Sateenkaarikuoro, Nartana ja intialaissyntyinen laulaja Peali Mitra. Kassandran toimintaa esiteltiin järjestöbasaarissa koko festivaalin ajan ja Kassandran, Moninaisten, Helmikanat-yhdistyksen ja Suomi-Ghana -seuran yhteinen helmikorupaja *Matka helmien kautta maailmaan* pidettiin Kansainvälisen kulttuurikeskus Caisan tiloissa (Mikonkatu 17 c). la 28.5. klo 12 - 20 ja su 29.5. klo 12 - 18.

MONITA – MONIKULTTUURISET TAITEENTOIMIJAT

TAVOITTEET JA KOHDERYHMÄ

Monita on Euroopan sosiaalirahaston (ESR) projekti, ja se kuuluu opetusministeriön rahoittamaan Equal -yhteisöaloiteohjelmaan. Monitan tavoitteena on edistää hyviä etnisiä suhteita sekä torjua rasismia ja muukalaisvihaa työmarkkinoilla rakentamalla pysyviä verkostoja eri kulttuureista tulevien ihmisten välille. Kohderyhmään kuuluu sekä kanta-että uussuomalaisia naisia, ennen kaikkea taiteilijoita.

Hankkeessa tuodaan Suomen yhteiskunnassa olevaa monikulttuurisuutta näkyviin järjestämällä hankkeen osallistujien yhdessä suunnittelemaa ja toteuttamia yleisötapahtumia. Hanke pyrkii lisäämään osallistujien työmahdollisuuksia kohderyhmälle suunnitellun taidetuotanto- sekä muun koulutuksen ja syntyneiden verkostojen kautta.

Hankkeessa oli suunnitteluvaihe 1.1.-31.3. ja toteuttamisvaihe 1.4.-31.12. Suunnitteluvaiheessa keskusteltiin kehittämiskumppanien osaamisalueista, suunniteltiin yhteistyömuotoja sekä kartoitettiin kohderyhmään kuuluvia osallistujia. Hankkeen kohderyhmän osallistujamäärä on kasvanut jatkuvasti.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Helsingissä pidettiin 20.-21.3.2005 ensimmäinen kansainvälinen yhteistyökokous, jossa sovittiin kansainvälisen kumppanuuden periaatteista. Kansainväliseen kumppanuuteen *Why Not?* kuuluvat Monitan lisäksi projektit Englannista, Hollannista, Italiasta ja

Ranskasta. Kaikkien projektien kohderyhmänä ovat yhteiskunnassa syrjityt naiset, joita halutaan eri tavoin auttaa, ja kaikki kumppanit ovat kiinnostuneita, miten kohderyhmää voidaan voimaannuttaa taiteen keinoin.

Why Not? -kumppanien toinen kokous 1.-4.12.2005 pidettiin Amsterdamissa. Kokoukseen osallistui Suomesta neljä henkilöä. Yhteistyömuodot, kokousten välinen kommunikointi, budjetti sekä tulevien kokouksien paikat, ajat ja teemat käsiteltiin ja niistä sovittiin.

YLEISÖTAPAHTUMAT

Monita on järjestänyt syksyllä 2005 kolme yleisötapahtumaa Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskuksessa: YamYam -juhla, Kauneus kertoo - Kaukoita ja Kauhua kakaroille. Yleisötapahtumista on tehty kuvagalleriat Monitan internetsivuille.

YamYam -juhla Stoa aulassa 15.9. klo 15 ja 17

Länsiafrikkalainen YamYam -juhla oli ensimmäinen Monitan kulttuurikalenteritapahtuma. Konseptina on esittää festivaaleja eri kulttuureista uudella tavalla, jolloin kyseessä olevan kulttuurin asiantuntijataiteilija esittelee tapahtuman monitalaisille ja taiteilijat eri kulttuuriasteista suunnittelevat ja toteuttavat tapahtuman yhdessä. Tämä sadonkorjuun juhla esitettiin kaksi kertaa, molemmat esitykset kestivät noin 20 minuuttia.

Osallistujat ja esiintyjät olivat Nigeriasta, Kamerunista, Meksikosta, Kolumbiasta, Suomesta, Serbiasta ja Thaimaasta, yhteensä 15 ihmistä. Paikalle kerääntyi noin 150 katsojaa.

Kauneus kertoo - Kaukoita Stoa teatterisalissa 7.10. klo 19-21

Perjantaina 7.10. järjestetty Kauneus kertoo - esitys oli ensimmäinen Monitan neliosaisesta tapahtumasarjasta, jossa esitellään kauneutta eri kulttuureista mm. pukujen, värien, musiikin, rituaalien ja tanssin avulla. Tässä esityksessä oli Kaukoita lauluja, tansseja, pukuja ja taidetta. Tapahtumaan osallistui 40 naista, jotka ovat kotoisin yli 10 maasta, sekä Kaukoita että Afrikasta, Etelä-Amerikasta ja Suomesta sekä 4 miestä. Juontajina toimivat Kulsoom Ally (puhe) ja Aki Suzuki (tanssi). Stoa teatterisalissa 250 istuinpaikkaa olivat täynnä. Hyvää palautetta tapahtumasta tuli runsaasti ja tapahtuman todettiin olleen suuri menestys.

Kauhua kakaroille Stoa eri tiloissa 5.11. klo 12-16

Kauhua kakaroille -tapahtumassa järjestettiin 11 taidetyöpajaa, joita suunnittelivat ja toteuttivat sekä Monitan osallistujat että Stoassa olevat eri tahot. Mukana olivat kulttuurikeskuksen lisäksi nuorisotalo Valtti ja työväenopisto. Tuotantokoulu Sinisen Verstaan opettajat ja opiskelijat tulivat mukaan suunnittelemaan tapahtuman visuaalisia elementtejä. Työpajoja oli vetämässä 33 ihmistä, joista 13 oli Monitan aktiivosallistujia. Tapahtumapäivänä paikalle saapui yli 1600 ihmistä.

TAIDELAUANTAIT

Syksyn aikana järjestettiin kaksi Taidelauantai -tapahtumaa. Taidelauantai -konseptin ideana on kanta- ja uussuomalaisen naisten verkostoituminen. Martat ja uussuomalaiset naiset tapaavat toisiaan, tutustuvat yhdessä eri kulttuurien tansseihin ja lauluihin sekä valmistavat yhdessä mielenkiintoisia ruokia.

Marttaliiton jäsenet järjestävät eri puolilla Suomea tilaisuuksia, joihin monitalaiset Helsingistä osallistuvat. Taidelauantaiden kautta uussuomalaiset taiteilijat luovat

valtakunnallista verkostoa. Martat voivat taas tutustua uussuomalaisiin naisiin ja kehittää heidän kanssaan uusia yhteistyömuotoja.

Kokkolassa järjestettiin 21.-22.10. Taidelauantai, joka oli suuri menestys. Siihen osallistuivat Monitan projektikoordinaattori Tsui-Shan Tu, projektipäällikkö Ritva Siikala ja taiteilija Kulsoom Ally. Perjantai-illan tapaamiseen tuli 4 uussuomalaista, joista kolme oli kiintiöpakolaisia Sudanista. He innostuivat siinä määrin, että lauantaina paikalle saapui yli 70 ihmistä, sekä aikuisia että lapsia. Palautteiden mukaan uusiin ihmisiin tutustuminen oli tapahtuman tärkein anti kaikille. Kohtaaminen käynnisti uutta toimintaa Kokkolassa: sudanilaismiesten joukko alkoi kokoontua Kokkolan Marttojen toimistossa suunnitellakseen kulttuurijuhlaa.

Soukassa 28.-29.10. pidettyyn Taidelauantaihin osallistui kymmenkunta marttaa ja viisi uussuomalaista. Kokemusten vaihdon lisäksi kolme Monita-taiteilijaa veti taidetyöpajoja lauantaina. Paikallisten uussuomalaisten kokoon saamisen todettiin olleen vaikeata, sillä verkostoa ei ollut olemassa. Silti palautteiden mukaan tapahtuma oli menestys; erityisen hyödyllisenä pidettiin uusiin ihmisiin tutustumista.

Porvoossa käytiin 18.10. suunnittelemassa tulevaa Taidelauantaita ja Hämeenlinnassa 28.11. Kumpaankin neuvotteluun osallistui projektipäällikkö Ritva Siikala, Porvoossa olivat mukana myös Tsui-Shan Tu ja Kulsoom Ally, Hämeenlinnassa uusi projektikoordinaattori Heidi Johansson.

KOULUTUSTOIMINTA

Raportointijakson aikana toteutettiin kolme taidekoulutusta: Naisten Valinnat -teatteriseminaari, tuotantokoulutus ja Kalevala-kurssit.

Naisten valinnat –teatteriseminaari Teatterikorkeakoulussa

Naisten Valinnat –teatteriseminaari järjestettiin kolmena viikonloppuna: la 27.8. klo 11-17 - su 28.8. klo 12-15, la 17.9. klo 11-17 - su 18.9. klo 12-15, sekä su 2.10. klo 10-14, yhteensä 22 tuntia. Tarkoitus oli löytää ja kokeilla draamallisia keinoja, jotka avaisivat suljettuja ovia ihmisten välillä. Liike, ääni, hengitys, keskittymis- ja kontaktiharjoitukset opettivat, mitä piilee sanojen ja ulkokuoren takana. Seminaarissa oli 16 osallistujaa, jotka olivat kotoisin viidestä maanosasta ja yhdeksästä eri maasta. Ohjaajina olivat näyttelijä Henrika Andersson ja teatteriohjaaja Ritva Siikala.

Tuotantokurssi Stoassa

Tuotantokurssilla selvitettiin Monita -osallistujille taidetuotantosuunnittelun perusteita. Kurssi järjestettiin ke 12.10, ma 17.10, ke 19.10 sekä ma 24.10. kello 18 – 20, yhteensä 8 tuntia. Kurssin 19 osallistujaa olivat kotoisin 15 maasta ja kuudesta maanosasta. Ohjaaja oli Ritva Siikala.

Kalevala -koulutus Teatterikorkeakoulussa

Kalevala -koulutusta järjestettiin viitenä lauantaina Teatterikorkeakoulun tiloissa; 3.9, 24.9, 12.11, 3.12. sekä 10.12. Ilmaisuharjoitusten ja teatteri-improvisaatioiden avulla etsittiin materiaalia Kalevala -esitystä varten, jonka innoittajina ovat Kalevalan naiset, Aino, Lemminkäisen äiti ja Louhi. Koulutuksessa järjestettiin monenlaisia improvisaatioharjoituksia ja itkuvirsiä, tanssia, musiikkia ja teatteri-ilmaisua kokeiltiin. Kalevala-koulutuksessa oli yhteensä 20 osallistujaa, jotka ovat kotoisin kymmenestä eri maasta. Ohjaajina toimivat Teatterikorkeakoulun tanssi- ja teatteripedagogiikan laitoksen opiskelijat Inkeri Kivimäki ja Pinja Hahtola, joiden ohjaava opettaja oli näyttelijä Helka-Maria Kinnunen.

OPAS OPETTAJILLE

Syksyn aikana tutkimusassistentti Outi Kääriä teki osallistuvaa havainnointia Monitan tapahtumissa ja Kassandran taidetyöpajoissa kerätäkseen materiaalia opettajille suunniteltua opasta varten. Kirjan työnimi oli *Taide polkuna kulttuuriseen ymmärrykseen*, ja se suunniteltiin toteutettavaksi vuoden 2006 aikana.

TV-OHJELMAT

Yleisradion TV-1:n kanssa yhteistyössä tuotettujen ohjelmien Aina jonkun tytär (ohjaaja Ghadi Boustadi), Somalisisua (ohjaaja Shukri Omar Ahmed) ja Ei pelkkää Pushkinia! (ohjaaja Maria Lappalainen) dokumenttiosuudet kuvattiin ja editoitiin. Ohjelmien keskusteluosuudet kuvattiin loka-marraskuussa Villa Furuvikissa Ritva Siikalan johdolla. Niihin osallistuivat Alexis Kouros, Saido Muhamed, Yonca Ermutlu, Fabiane Laube, Kulsoom Ally ja Reet Nurmi, kaksi kuhunkin. Ohjelmat lähetetään keväällä 2006.

TIEDOTTAMINEN

Verkostoitumis- ja infotilaisuudet

Monita järjesti kaksi verkostoitumistilaisuutta ja yhden työllän kevään aikana sekä yhden infotilaisuuden syksyn aikana. Verkostoitumistilaisuudessa 24.2.2005 Kassandran toimistossa oli läsnä noin 50 uus- ja kantasuomalaista taiteilijaa. Stoassa 14.4. pidettyyn tilaisuuteen osallistui sekä naisjärjestöjen jäseniä että uus- ja kantasuomalaisia taiteilijoita, yhteensä 41 ihmistä. 18.5. Teatterikorkeakoulussa järjestetty Monita-työiltaan saapui yli 60 ihmistä, sekä kanta- että uussuomalaisia taiteilijoita. Infotilaisuus Monitan koulutustarjonnasta järjestettiin Kassandran toimistossa 29.9. Paikalla oli yhteensä 13 ihmistä.

Media

Monitan mediatilaisuus järjestettiin Kassandran toimistossa 18.3. Paikalla oli 29 ihmistä, sekä Monitan taiteilijoita että muutama toimittaja. Tilaisuudessa projekti esiteltiin. Japanilainen buto-tanssija Aki Suzuki ja Sateenkaarikuoro esiintyivät.

Stoan tapahtumista on julkaistu maksetut ilmoituksen Metrossa, Uutislehti 100:ssa ja Helsingin Sanomissa. Mediaa ei ole saatu kiinnostumaan Monitan toiminnasta. Lähiradio lähetti Ritva Siikalan Monitaa koskevan haastattelun 28.11.

Taru-TV

Monita esitteli hankettaan Taru-TV:n ohjelmassa. Ohjelma nauhoitettiin 18.5. Caisan salissa, ja lähetettiin YLE 1 Aamu-Tv:ssä 25.5. Projektipäällikkö Ritva Siikalaa, kehittämiskumppani Pedan laitosjohtaja Eeva Anttilaa ja Monita-taiteilija Sari Stajevicia haastateltiin. Ohjelmassa esiteltiin myös Monita-taiteilijat Pilar Valdivia, Peali Mitra ja Sateenkaarikuoro.

Painotuotteet ja julkaisut

Monitan perustiedottamisen hoitamiseksi on julkaistu esite ja kirjanmerkki, joita on levitetty laajalti, sekä laadittu kattavat verkkosivut, joita on kehitetty ja päivitetty kaiken aikaa.

Opettajien inspiraatioksi tuotettavaa kirjaa *Taide polkuna kulttuuriseen ymmärrykseen* varten tutkimusassistentti Outi Kääriä suoritti syksyn ajan osallistuvaa havainnointia

Monitan tapahtumissa ja Kassandran taidetyöpajoissa. Kirja esittelee taiteen mahdollisuuksia kansainvälisyyskasvatuksessa.

OHJAUSRYHMÄ

Monitan ohjausryhmään ovat toimintavuoden aikana kuuluneet kaikkien kehittämiskumppaneiden edustajat sekä asiantuntijoita monikulttuuriselta kentältä: toiminnanjohtaja Ritva Siikala (pj.), laitoksen johtaja Eeva Anttila ja assistentti Helka-Maria Kinnunen Teatterikorkeakoulun tanssi- ja teatteripedagogiikan laitokselta, tuottaja Tiina Laukkanen Kassandrasta, johtaja Paula Lehto Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskuksesta, kehittämisspäällikkö Terhi Lindqvist Marttaliitosta, tuottaja Cilla Werning Silva Mysteriumista sekä asiantuntijat tutkija Yonca Ermutlu, kulttuuriasianneuvos emerita Pirkko Rainesalo (vpj.) ja kauppatieteiden maisteri, Kassandran puheenjohtaja Doris Stockmann. Opettaja ja runoilija Amran Mohamed Ahmed ei ole päässyt kokouksiin. Sihteerinä toimi projektikoordinaattori Tsui-Shan Tu.

KOULUTTAJATAITEILIJAT

Jotta hankkeen monikulttuuriset ulottuvuudet todentuisivat käytännössä palkattiin syksyllä 2005 kouluttajataiteilijoiksi neljä etnisiin vähemmistöihin kuuluvaa edistynyttä taiteilijaa Sari Stajevic-Teodosin Stoaan, Aki Suzuki Teatterikorkeakoulun tanssi- ja teatteripedagogiikan laitokselle, Fatima Usman Marttaliittoon ja Pilar Valdivia Kassandraan. Heidän tehtäviinsä kuuluu uusien näkökulmien ja osaamisen tuominen Monitan kokonaissuunnitteluun sekä koulutukseen. He ovat syksyn aikana olleet mukana Monitan toiminnoissa kouluttajina, esiintyjinä ja osallistujina.

MONINAISET - MONTA KULTTUURIA, YKSI SUOMI

Urban II Moninaiset – hanke on järjestänyt Itä-Helsingin Urban-alueilla sekä uus- ja kantasuomalaisille naisille että päiväkotikäisille lapsille ohjattua työpajatoimintaa. Osallistujat ovat voineet toteuttaa omaa kulttuuriperintöään ja tutustua muihin Suomessa läsnä oleviin kulttuureihin. Työpajojen ohjelmassa on ollut tanssia, laulua, musiikkia, draamaa, teatteria, ruoan valmistusta ja erilaisia kädentaitoja. Työpajojen vetäjinä ovat toimineet ensisijaisesti uussuomalaiset taiteilijat, taitajat ja pedagogit.

Taidetoiminnassa yhteinen sanallinen kieli ei ole välttämättömyys, vaan elekieli ja yhteinen tekeminen auttavat kommunikoimaan samalla, kun ne kehittävät itsetuntoa, vahvistavat sosiaalista käyttäytymistä ja lisäävät uskallusta uuden kielen oppimiseen.

Monikulttuurisuus on toteutunut hyvin konkreettisesti Moninaisten työpajatoiminnassa. Osallistujista noin viidesosa (27 %) on ollut uussuomalaisia, mutta osuus on vaihdellut suuresti eri kursseilla. Yleensä edustettuina on ollut monia kulttuureja ja pyrkimyksenä on saada kurssilaisista 50 % uussuomalaisten keskuudesta. Ohjaajista 76 % on ollut uussuomalaisia.

Moninaiset -hanke eroaa muusta Kassandran toiminnasta sosiaalisen ulottuvuutensa takia. Syrjäytyneet tai syrjäytymisvaarassa olevat osallistujat tarjoavat ohjaajille haasteita, joita he eivät välttämättä Kassandran muita kursseja vetäessään kohtaisi. Eräs ohjaaja kertoi, että hän oli tuntenut itsensä pikemminkin sosiaalinhoitajaksi kuin ruuanvalmistuksen opettajaksi Moninaisten *Taidetta keittiössä* -työpajassa. Moninaisten toiminnan perusperiaate taiteen ja sosiaalityön yhdistämisestä monikulttuurisuuteen tekee hankkeesta uniikin suomalaisten kansalaisjärjestöjen ja hankkeiden piirissä eikä vastaavaa toimintaa ole edes kansainvälisillä areenoilla.

Moninaiset -hanke on onnistunut erinomaisesti: alueen asukkaat ovat tarttuneet tarjottuihin mahdollisuuksiin hanakasti, kurssit ovat olleet täynnä ja osallistujat ovat perustaneet jopa kaksi omaa yhdistystä jatkamaan Moninaisten käynnistämää toimintaa.

OHJAUSRYHMÄ

Moninaiset- hankkeen ohjausryhmään ovat kuuluneet seuraavat henkilöt: päivähoitoalueen päällikkö Irma Marttila (pj), maahanmuuttotyön koordinaattori Christina Huotari (varapj), Sateenkaari -yhdistyksen varapuheenjohtaja Maria Baronova, Kipinäpuiston vastaava ohjaaja Päivi Fabritius, Irakin naisten yhdistyksen puheenjohtaja Ala Faraj, Itäisen työväenopiston aluerehtori Pirjo Halla, Lähiöprojekti Kontulan lähiötyöntekijä Eva Hasan, Helsingin seurakuntayhtymästä Tarja Hellsten, tutkija Juhani Joutsenlahti Uudenmaan liitosta. Helsingin kaupungin Urban projektisuunnittelija Riitta Karvonen, Suhuur Musse, Cassandra ry:n hallituksen jäsen, näyttelijä Viola Pekkanen, Cassandra ry:n toiminnanjohtaja Ritva Siikala, sihteerinä tuottaja Eija Tervo 1.1.–5.11. ja tuottaja Kaisa Hirn 6.11. lähtien.

TYÖPAJAT

Moninaiset tuotti vuonna 2005 naisille 42 ja päiväkotikäisille lapsille 15 taidetyöpajaa, yhteensä 57 taidetyöpajaa. Osallistujia työpajoissa oli yhteensä 1688 joista uussuomalaisia noin 27 %.

Keväällä järjestettiin 36 työpajaa, joista kaksi eri tapahtumien yhteydessä. Työpajojen aiheet olivat: Ikoninmaalaukset, Koruja helmistä, Keramiikkapaja, Taidetta keittiössä Kansantansseja Turkista, Tansseja Etelä-Amerikasta, Videotyöpaja, Käsitöitä Anatoliasta, Parempia kuvia digikameralla, Batiikkia kevään juhliin, Kuvataidetta, Käsitöitä Somaliasta, Käsitöitä Suomesta, Kalligrafiaa ja Radiotyön jatkokurssi. Punaisen ristin Koto-cross- tapahtumassa ja Maailma kylässä -festivaaleilla pidettiin helmikorupajat. Lapsille järjestettiin Virolainen lastenkerho, päiväkotipajat Taivaallinen kameli ja Ukko akan töissä.

Eriyisyytenä oli helmikoruohjaajille järjestetty koulutus. Päiväkoteihin tuotettiin yhteensä 13 esitystä kahdesta eri ohjelmasta. *Taivaallinen kameli*-esityksissä kerrottiin somalialaisia tarinoita, ja lapset pääsivät osallistumaan sekä yleisönä että näyttelijöinä. Nukketeatteriesitys *Ukko eukon töissä* kertoi, miten toisen elämä ei ole sen helpompaa kuin omakaan. Päiväkodit sijaitsivat Kivikossa, Myllypurossa, Hakunilassa ja Itäkeskuksessa Puotinharjun päiväkodissa.

Kesällä järjestettiin kolme taidetyöpajaa, koska tiedettiin, että syrjäytymisuhan alaisilla naisilla ei ole kesäisin toimintamahdollisuuksia. Aideille ja lapsille tarjottiin Viola Pekkasen yhteistyössä Teatteri Ilmiön kanssa suunnittelema ja vetämä teatterityöpaja, kädentaitokerhossa tehtiin turkkilaisia, romani- ja somalialaisia käsitöitä ja valokuvauskerhossa opetettiin sommittelua ja rajausta Lene Klitin ohjauksella. Kesän työpajat koettiin positiivisiksi. Osallistujien löytäminen työpajoihin ei kuitenkaan ollut helppoa, vaikka sosiaalinen tilaus oli ilmeinen. Kesätoiminnan menestyksellinen käynnistyminen vaatii useita yrityksiä, niin kuin kaikki toiminta monikulttuurisella kentällä.

Syksyllä jatkettiin suosituiksi todettuja kursseja. Työpajat naisille olivat Tansseja Etelä-Amerikasta, Batiikkia, Ikoninmaalaukset, Koruja helmistä, Kansantansseja Turkista, Taidetta keittiössä, Käsitöitä Somaliasta ja Kuvataidetta. Lapsille järjestettiin Afrikkalainen juhla, jossa he pääsivät tanssimaan ja rummuttamaan.

Päiväkotipajoja järjestettiin syksyllä rahapulan takia vain yksi, taidetapahtuman kaltainen Afrikkalainen juhla, jossa lapset ja aikuiset pääsivät tanssimaan ja rummuttamaan. Päiväkotipajojen vähyys näkyi osallistujamäärissä.

Uus- ja kantasuomalaisia työpajaohjaajia oli yhteensä 38 ja he edustivat 28 eri kulttuuria. Lastenhoitajia oli vuoden aikana 4.

Koko hankkeen ajan kaikista työpajoista on kerätty palautteet sekä osallistujilta että ohjaajilta. Työpajatoimintaa on seurattu ja kehitetty, ja näin ovat myös suosituimmat kurssit valikoituneet.

LUENNOT

Yhteistyössä Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskuksen kanssa on vuosittain järjestetty kaksi neljän luennon sarjaa.

Keväällä sarjan nimi oli *Naisen voima*. Luennoitsijat ja aiheet olivat: 21.1. Yonca Ermutlu, yliopiston lehtori: *Etnisyyden vankina Suomessa*, 18.2. Amran Mohamed Ahmed, runoilija ja opettaja: *Klaanien naiset ja sukulaisuuden vahvat siteet*, 11.3. Helena Miettinen, kirjailija ja tutkija: *Venäjänsuomalaiset naiset, kulttuurisen ketjun vahvat lenkit* ja 15.4. Suvi Arapkiri, toimittaja: *Naisten välinen ystävyys*. Luentoja emännöivät tuottaja Eija Tervo ja toiminnanjohtaja Ritva Siikala, jotka myös johtivat yleisökeskusteluja. Uussuomalaiset naiset järjestivät luennoille kevyttä syötävää.

Syksyllä toteutettiin luentosarja *Tapetti ja seinä – naisen arki Suomessa*. Luennoitsijat ja aiheet olivat: 15.9. Amran Mohamed Ahmed, runoilija ja opettaja: *Miksi huntu? – hunnunkäytön syitä ja merkityksiä*, 13.10. Mina Zandkarimi, kouluttaja: *Mikä aviovaimo? – kurdinaisen elämisen ehtoja*, 10.11. Özen Erdinc, tanssija: *Miksi balettitanssija? – musliminaisen ristipaineita*, 8.12. Eila Isotalus, suunnittelija: *Mitkä erot ja mikä luulo? – ennakkoluulojen syitä ja seurauksia*. Luentoja emännöivät tuottaja Kaisa Hirn ja toiminnanjohtaja Ritva Siikala, jotka myös johtivat yleisökeskusteluja. Nusantara ry. järjesti luennoille kevyttä syötävää.

TAPAHTUMAT

Moninaiset -hanke oli vuoden aikana mukana useissa Urban – alueen tapahtumissa joko järjestämässä työpajoja ja/tai taideohjelmaa tai esittelemässä toimintaansa ja jakamassa informaatiomateriaalia. Kurkimäen tanssitapahtumissa Moninaisten tanssikurssiryhmät esiintyivät yleisölle.

Tanssitapahtuma 22.4.2005 Kurkimäen korttelitalo
Eurooppa -päivä 9.5.2005 Kontula
Maailma Kylässä 28.–29.5.2005 Kaisaniemi + Kulttuurikeskus Caisa
Ihana Kivikko 5.6.2005 Kipinäpuisto
European truck tour 6.6.2005 Rautatientori
Minimaaailma 13.8.2005, Vuosaari
Kontufestarit 20.–21.8.2005 Kontula
Kurkifestarit 25.5.2005 Kurkimäki
Taiteiden yö 5.8.2005 Kivikko
Värikäs Itä 3.9.2005 Itäkeskus
Myllypuropäivä 24.9.2005 Myllypuro
Naisten olohuone 17.10.2005 Kulttuurikeskus Caisa
Tanssitapahtuma 9.12.2005 Kurkimäki

Kontulan kirjastossa pidettiin kaksi näyttelyä: Zhou Hongin kalligrafia-näyttely tammi-helmikuussa 2005 ja kuvataidetyöpajan kurssinäyttely joulukuussa 2005. Zhou Hongin

näyttelystä ilmestyi artikkeli Helsingin uutisissa. Voitiin huomata, että omien töiden saaminen näytteille oli osallistujille suuri ilon ja ylpeyden aihe ja vahvasti kurssilla saatuja positiivisia kokemuksia.

Helsingin kaupungin sosiaalivirasto oli kutsunut 14.6 vierailulle yhteistyökumppaneita Göteborgin URBAN II- ohjelmasta. Kassandran toiminnanjohtaja Ritva Siikala tapasi vieraat ja kertoi heille Moninaisten toiminnasta.

UUDET YHDISTYKSET

Hankkeen seurauksena on syntynyt kaksi uutta yhdistystä. Helmikoruista innostuneet naiset perustivat yhdistyksen Helmikanat, joka osallistui itsenäisesti tapahtumiin sekä piti torstaisin Kivenkolon asukastalossa helmikorukerhoa.

Somalinaisten yhdistys TIIR keräsi rahaa somalialaiselle orpokodille sekä levitti tietoa somalialaisesta kulttuurista. He olivat Maailma kylässä -festivaaleilla ja Värikäs Itä - tapahtumassa myymässä ruokaa.

Molemmat järjestöt odottavat patentti- ja rekisterihallituksen päätöstä virallisen rekisteröitymisen hyväksymisestä.

MEDIA JA TIEDOTUS

Moninaiset on tiedottanut toiminnastaan verkkosivuillaan, joilta löytyvät tiedot kursseista, ohjaajista, tapahtumista sekä yhteystiedot. Sivuille on myös kerätty valokuvagallerioita menneistä tapahtumista ja työpajoista.

Keväällä ja syksyllä painettiin 5000 kpl esitteitä, joissa kerrottiin Moninaisten toiminnasta ja kursseista.

Jokaisesta luennoista julkaistiin kaksi maksullista ilmoitusta, yksi Metrossa ja toinen Uutislehti 100:ssa (yhteensä 16 mainosta). Paikallislehtien meno-palstoilla ilmoiteltiin alkavista kursseista ja luennoista (5kpl).

Hankkeesta kirjoitettiin tai se mainittiin vuoden aikana 13 lehtiartikkelissa. Lisäksi radiossa esitettiin kaksi ohjelmaa Moninaisista ja Kontulan Lähiradioon tehtiin lyhennelmät syksyn luennoista.

Yhteistyökumppanit

Moninaiset teki vuonna 2005 yhteistyötä useiden tahojen kanssa seuraavasti:

- Kontulan ja Myllypuron lähiöasemat toimivat tehokkaina Kassandran Moninaiset - tukipisteinä. Kontulan lähiöasemalla on järjestetty myös kursseja ja työpajoja
- Moninaisten työpajat löytyvät myös Lähiöprojektin mamu - sivuilta. (<http://www.kontu.la/mamu/index.html?menuid=7>)
- Urban -tv / Kontupiste on tiedottanut myös Moninaisten toiminnasta nettisivuillaan. (www.kontu.la)
- Vesalan Taidekulmaa käytetään aktiivisesti yhtenä Moninaisten työpajatilana.
- Kivikon - Kurkimäen liikuntatoimen kanssa on aktiivista yhteistyötä (tansseja Etelä-Amerikasta ja kansantansseja Turkista joka viikko, tapahtumat jne.).
- Kulttuuripuisto Kurkimäki tarjoaa tilojaan lastenhoitoa varten äitien tanssikurssien ajaksi.
- KISUN asukastalojen Nalli ja Kivenkolo -työtiloja on hyödynnetty työpajatiloina.
- Yhteistyötä on syvennetty myös Myllypuron lähiöaseman kanssa (Lähiöasema kutsunut Moninaiset mm. mukaan Myllypuron alueverkostoon).
- Kontulan ja Myllypuron Martat ovat osallistuneet Taidetta keittiössä - työpajoihin.
- Asukaspuisto Myllynsiipi on tarjonnut tilojaan hankkeen käyttöön.
- Nusantara ry on toiminut yhteistyössä Taidetta keittiössä -työpajojen ideointiin ja toteutukseen. Nusantara ry:n kautta on myös saatu kurssille ohjaajia.

- Saraswati Sindhu Cultural Association ry:n kautta saatiin ohjaaja Taidetta keittiössä – työpajaan.
- Helmikanat järjestivät Maailma Kylässä -festivaalien helmikorutyöpajan.
- Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskuksen kanssa järjestettiin hankkeen luentosarjat.
- Teatteri IlmiÖ:n kautta saatiin kesän Teatterityöpaja äideille ja lapsille - työpajaan lastenohjaaja.
- Kontulan kirjassa järjestettiin näyttelyitä.

Hanke on saanut useissa yhteyksissä kiitosta esimerkillisestä yhteistyöstä muiden toimijoiden kanssa. Kaikkea ei ole pyritty tekemään itse vaan toiminnassa on hyödynnetty eri tahojen erityisosaamista. Täten on myös pohjustettu hankkeen juurruttamista.

TALOUS

Toimintavuonna saatiin yleisavustuksina Helsingin kaupungilta 45 000 ja Opetusministeriöltä 39 700 euroa. Raha-automaattiyhdistys myönsi yhdistykselle projektiavustusta Lapset yli rajojen -hankkeeseen 40 000 euroa. Lisäksi Opetusministeriöltä saatiin erityisavustusta Taikalamppu-projektin kaverina lasten taidekasvatusprojektiin 15 000 euroa ja maahanmuuttajatyttöjen taidekasvatusprojektiin 16 000 euroa, josta 4 724 euroa sovittiin Opetusministeriön kanssa siirrettäväksi vuodelle 2006, koska Kallion ilmaisutaidon lukion ja Myllypuron yläasteen yhteinen teatteriprojekti jatkuu koko lukuvuoden. Taiteen keskustoimikunta myönsi 3 000 euroa taiteilijoiden nettiesittelyyn, joka on rahoittajan hyväksymänä siirretty vuodelle 2006.

Yhteistyö- ja sponsorointituottoja onnistuttiin saamaan jonkin verran arvioitua enemmän. Myös ohjelmatoimiston tuottoja tuli ennustettua enemmän, jolloin tosin kulutkin kasvoivat suuremmiksi.

Urban II-yhteisöaloiteohjelman Moninaiset -hankkeen tulot olivat vuoden aikana 85 322,30 euroa. Equal -yhteisöaloiteohjelman Moninaiset -hankkeen viiden kumppanin kokonaistulot olivat 157 103,57 euroa, josta kumppaneiden osuus oli 69.525,77 euroa. Yhdistys on tilikauden aikana joutunut aktiivisen toiminnan ja maksatusten jälkikäteisyys vuoksi likviditeettiongelmassa turvautumaan lyhytaikaisiin luottoihin. Tilivuoden tulos oli 15 090,23 euroa alijäämäinen.

TIEDOTUS

Kevät- ja syyskauden perustoiminnasta laadittiin esitteet, minkä lisäksi painatettiin yleisesite ja ohjelmanvälitysesite. Nettisivuja on päivitetty ja toiminnasta ja tilaisuuksista on tiedotettu joka toinen viikko uutiskirjeellä sähköisesti, minkä lisäksi on tehty kausittain esitteiden postituksia. Esitteitä on myös jaettu Helsingin kaupungin kulttuuriasiakskeskuksen toimipisteisiin Caisan ja Stoa:n kautta.

HENKILÖKUNTA

Yhdistyksen palveluksessa oli vuoden alusta lähtien toiminnanjohtaja, talous- ja hallintopäällikkö, tuottaja, Monitan projektikoordinaattori ja Moninaiset-tuottaja, kaikki määräaikaisissa työsuhteissa. Yhdistyksen toiminnanjohtajana toimi teatteriohjaaja Ritva Siikala. Hallinto- ja talouspäällikkönä toimi kauppatieteiden maisteri Paula Sams-Nurmentaus ja tuottajana Tiina Laukkanen, Moninaiset -hankkeen tuottajana toimi 4.11.

asti Eija Tervo ja 7.11. alkaen Kaisa Hirn. Vuoden alusta projektikoordinaattorina toimi Tsui-Shan Tu 4.12. saakka, ja 7.11. alkaen, ensin osapäiväisesti ja 1.12. alkaen kokopäiväisesti Heidi Johansson.

Toimistossa ovat vuoden aikana työskennelleet harjoittelijoina Krassimira Markova-Karpinsky, Terana Nazarova ja ja Jana Vamberová. Lisäksi Diakin opiskelijat Susanna Lahdenperä ja Jenni Suvanto suorittivat työssäoppimisjakson.

FM Jana Vamberová palkattiin 1.11. kuuden kuukauden jaksoksi työpaja- ja tiedotuskoordinaattoriksi.

Työpajojen ohjaajina toimivat mm. Aki Suzuki (Japani), Amira Khalifa (Suomi), Arhibong Eyo (Nigeria), Cheik Mao (Somalia), Cynthia Mäkipää (Indonesia), Ennikki Elguiraoui (Suomi), Eva Jacob (Tšetšenia), Fatima Usman (Nigeria), Hannah Wilsson (Englanti), Johanna Nikkari (Suomi), Kirstine Ekholm (Tanska), Kristina Hätälä (Suomi), Kulsoom Ally (Pakistan), Lilly Zuluaga (Kolumbia), Lincoln Kayiwa (Uganda), Maria Albekoglu (Suomi), Irina Pell (Venäjä), Maritza Bastidas (Venezuela), Mazhar Albekoglu (Turkki), Marjo Kanervisto (Suomi), Ndioba Gueye (Senegal), Nora Mahmoud (Suomi), Pape Sarr (Senegal), Pilar Valdivia (Kolumbia), Riitta Kuosa (Suomi), Saara Konttinen (Suomi), Sari Stajevic-Teodosin (Serbia), Shama Dikshit (Intia), Teija Muurinen (Suomi), Ulla Tarvainen (Suomi), Veera Voima (Suomi), Viola Pekkanen (Karjala), Virginie Hynnä (Ranska) ja Virpi Wendelin (Suomi).

Yhteensä palkkoja ja palkkioita on maksettu 108 henkilölle, joista uussuomalaisia on ollut yli puolet. Lisäksi mukana toiminnassa on ollut alihankkijoita ja talkooväkeä.

TOIMITILAT

Toimisto on tilikauden ajan toiminut Museokatu 34:ssä. Muu toiminta on tapahtunut yhteistyökumppaneilta saaduissa tai vuokratuissa tiloissa.

HALLITUS

Hallitukseen ovat vuosikokouksen valitsemina toimintavuonna kuuluneet puheenjohtaja, kauppatieteiden maisteri, European Booksellers Federationin puheenjohtaja Doris Stockmann, varapuheenjohtaja, päivähoitoalueen päällikkö Irma Marttila sekä jäsenenä valtiotieteen maisteri, tutkija Kulsoom Ally, valtiotieteen maisteri, lehtori Yonca Ermutlu, toimitusjohtaja Reima Jokinen, näyttelijä Tiia Louste, näyttelijä, työpajaohjaaja Viola Pekkanen, toiminnanjohtaja Ritva Siikala, näyttelijä, tanssin- ja kulttuuriopettaja Fatima Usman. Hallituksen sihteerinä on toiminut hallinto- ja talouspäällikkö Paula Sams-Nurmentaus. Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana seitsemän (7) kertaa. Yhdistyksen tilintarkastajina ovat toimineet HTM-tilintarkastaja Seppo Rautula ja ekonomi Soili Suominen-Hurme ja varatilintarkastajana Erja Majuri.

**KASSANDRA ry, Museokatu 34, 00100 Helsinki,
puh 684 1420, faksi 6841 4210,
kassandra@kassandra.fi, www.kassandra.fi**